

земя, колко можаше той да пристигне да обработи съ лизгаря и съ тѣрмака, тогази нещѣше да има какво да ѣде. Ако ли брачѣтъ бы поискалъ да прекопае съ лизгарь толкози земя колкото му е потребно да посѣе съ хлѣбны растенія за да се прехрани, тогази щѣше да направи по-много расноска, отъ колкото щѣше да получи отъ ражданіето на тѣзи му земя. Туй докарало челѣка да измысли таквизи *земедѣлческы орѣдія*, които да замѣняватъ на нивата лизгаря и тѣрмака и да искарватъ работа много по-скоро отъ тѣзи рѣчны *орѣдія*. На нива употребяватъ впрѣгатны орѣдія: плугъ, рало, влакъ; по насъ впрѣгатъ въ тѣзи орѣдія волове, а по други мѣста коніе. Конѣтъ по-скоро работятъ, но обдържаніето имъ е по-скѣпно. Въ сѣкы плугъ или рало има хоризонталенъ ножъ, който звѣтъ лемежъ и отвѣсенъ, който са зве черѣсло; лемежътъ подрѣзва пласта на земята отдолу, черѣслото го отрѣзва отстрана, а ухото обѣрта пласта тѣй щото ново отрѣзанната страна да излѣзе отторѣ, а страната която е была обѣрнѣта къмъ въздуха да падне отдолу. Колкото по-дълбоко изорешъ, толкози по-дълбоко ще са спустнѣтъ кореніетѣ на хлѣбнытъ растенія и слѣдователно толкози по-малко щѣтъ тѣ да пострадатъ отъ суша. Който обработи добрѣ земята, трѣба да знае и добрѣ да я посѣе: трѣба да посѣе само таквизи сѣмена, които сѣ способны да поникнѣтъ, трѣба да са посѣѣтъ во време, да са посѣѣтъ толкози, колкото е нужно, като гы еднакво распрѣсква по нивата. Ако насѣнешъ сѣмето рѣдко, трѣва и буренъ ще го удави; ако ли го посѣнешъ често то само себе си ще задуши. Нынѣ са разбира, защо са много изгубватъ тѣзи сѣмена, които сѣе вѣтърѣтъ а не человекъ.